

Mäkinen, Sirpa (2007)

Tehdastyöläisen puheen vuoro koulutuksesta ja oppimisesta

Artikkelissa tarkastellaan työtä, koulutuksen merkitystä ja oppimista tehdastyöläisen näkökulmasta. Artikkelin perustuu väitöskirjaan, jonka empiiriset aineistot on kerätty neljästä suomalaisesta tekstiilitehtaasta vuosina 1989 ja 2000 haastatteleamalla työntekijöitä (n₁₉₈₉=14, n₂₀₀₀=17) sekä strukturoidulla kyselyllä (n₁₉₈₉=268, n₂₀₀₀=191). Tekstiiliteollisuuden suoritustason työ ja sen työntekijä määrittyy monessa suhteessa marginaaliin: taantuva, naisvaltainen ja matalapalkkainen teollisuudenala, työntekijäpositio, matala koulutustaso ja vähäiset mahdollisuudet osallistua henkilöstökoulutukseen. Työelämän kasvatustieteellisessä tutkimuksessa teollisen työn tekijät ovat jääneet katveeseen. Marginaalin ääniä kuuntelemalla tavoittaa elinikäisen oppimisen valtavirtapuhetta moniulotteisemmän ja kriittisemmän ymmärryksen ihmisestä työssä, koulutuksesta ja oppimisesta. Tekstiilityöntekijöiden haastattelupuheen kautta välittyvät monenlaiset, ristiriitaisetkin käsitykset koulutuksesta suhteessa työhön. Oppiminen on paitsi instrumentaalista, sopeutumista ja sietämistä, niin myös kommunikatiivista ja uudistavaa, oman osaamisen kehittämistä, vaikka työn kehittämistä ei juuri ole koulutuksellisesti tuetettu eikä organisoitu. Vaikka tekstiilitehtaan työkontekstissa on paljon oppimista estäviä tekijöitä (kuten urakkapalkkaus ja sukupuolittuneet kankeat jaot), tekstiili tehtaan työntekijöistä löytyy elinikäisiä oppijoita, jotka raivaavat itselleen tilaa kehittää omaa ammatillista osaamistaan ja oikeuden oppia. *Aikuiskasvatus 2/2007, Vol. 27.*

Mäkinen, Sirpa (2007)

The voice of the blue-collar worker in training and learning

This article focuses on work, training and learning from the point of view of blue-collar worker. This article is based on a dissertation where empirical data was gathered in a longitudinal study in four Finnish textile industry companies in 1989 and 2000. The principal data of the research are the interviews of the textile factories' blue-collar workers (n₁₉₈₉=14, n₂₀₀₀=17), the additional data consists of a survey (n₁₉₈₉=268, n₂₀₀₀=191). In many respects, work and blue collar workers at textile factories are determined at the margin: a declining, female dominated industry with low-income jobs, worker position, low level of education and few opportunities for participating in personnel training. In the educational research of working life the voices of blue-collar workers are hardly heard. By giving the voice to this marginal we can reach more dimensional and more critical understanding on work, training and learning than in a mainstream of lifelong learning. The analysis of the interview speech of the textile factory blue-collar workers indicates that the training gets different and even contradictory meanings in relation to one's work. The learning is instrumental, adjusting and tolerating but also transformative, developing one's work and know how although it is neither supported by personnel training nor organised. Learning beyond adjustment, tolerance and reproduction elevates the workers at the textile factory to the centre as genuine lifelong learners, who even at monotonous factory work under the pressure of various contextual factors develop their work, occupational skills and their own know how. *Aikuiskasvatus 2/2007. Vol. 27.*